

M 7424:1-11

Landskap:	Småland	Upptecknat av:	Edith Österlund
Härad:	Västbo	Adress:	Box 5, Hillerstorp
Socken:	Kulltorp	Berättat av:	Densamma
Uppteckningsår:	1941	Född år	1895 i Kulltorp

Karolina Johansson föddes den 2dra januari på torpet Holkaträdan under Aggarp. Hon var den yngsta av 4 syskon som uppnådde vuxen ålder. 2ne av hennes syskon dog i rödsoten år 1857 då den härjade som värst i Kulltorp sn. Hon berättade att de sjuka ville bara dricka och bönföll sina närmaste om vatten, men man vägrade dem detta, då läkarna sänt ut ett påbud att man ej fick ge de sjuka för mycket vatten, då de blott skulle bli sämre därav. Man försökte följa dessa föreskrifter men ångrade det sedan, då de i alla fall dog. Mor Karolinas mor Anna-Maja ångrade bittert att hon inte gett de sjuka barnen så mycket vatten som de orkat dricka. Fadern hette Johannes och gjorde dagsverken för torpet på herrgården Aggarp. Dessa torparfolk var mycket fattiga och levde i stort armod. Mor Karolina kom tidigt ut i världen för att tjäna sitt uppehälle. Hon berättade en del episoder från sin barndom och uppväxtid, vilka var av visst intresse.

Hennes far var en gång ute i ett ärende på höstsidan, då det började skymma lätt. Han mötte då en underbart skön kvinna, så att han blev stående som förstenad av denna uppenbarelse. Han betvang sig dock och försökte vända sina ögon bort från den förföriska gestalten och fortsatte sin gång. Då han väl kommit förbi den sköna kvinnan, vände han sig om för att se uppenbarelsen i ryggen – och fasa, hon var ihålig! Då blev far rädd sade han, och skyndade sig hem så fort han någonsin kunde. Han var genomsvett då han nådde hemmet och han var förvissad om att han mött skogsfrun. Han hade hört talas om henne men aldrig tillförne sett henne. Så hade han berättat för barnen, vilka i sin tur trodde att de skulle få se henne, ”men det fick vi aldrig” sade mor Karolina.

En gång då han vandrade genom Aggarps skog en mörk kväll, stod det plötsligt som en mur mitt för honom. Han kunde ej flytta sig ur fläcken. Han anropade då Gud och alla heliga ting, och se väggen eller muren vek undan och han gick glad hem. Mor Karolina var i tjänst på flera platser till år 1875 då hon ingick äktenskap med rallaren Carl Anders Johansson från Gällared sn i Halland. Hon tjänade då i Forsheda sn. De båda makarna arrenderade tillsammans med mor Karolinas syster och svåger kronodomänen Albo, där hon förut tjänat piga hos Johan von Friesen. Mor Karolinas mor blev nära 100 år gammal. Mor Karolina berättade om sin mor att hon var ganska kry in i det sista. Det värsta var att hon led av förstoppning, efter vad jag förstod. Ändtarmen kröp ut eller trängdes ut gång på gång av krystningarna, och det var med stor svårighet som hon kunde stoppa in den igen. Så berättade mor Karolina. Hennes mor blev död på 1890-talet.

När mor Karolina var ung, brukade hon tralla på lekstugorna, ty hon hade god sångröst och ungdomen låg efter henne i hennes hembygd, ty de hade ej någon som kunde spela när de ville dansa, och ingen sjöng eller trallade så bra som hon. Men då hon senare fann detta syndigt, lät hon bli det och ”blev kristen” som hon sade.

År 1902 flyttade mor Karolina och hennes man och barn in till Österskog och blev våra närmaste grannar. De hade köpt denna gård som då var totalt förfallen vad jordbruket beträffade, ljungen växte inpå knutarna, boningshus och ladugård stod båda i ett bedrövligt skick. I storstugan fanns en stor myrstack vid gavelväggen. Myrorna spatserade ut och in ogenerat under den tiden av året som de var i rörelse. Carl Anders Johansson var då 62 år när han inköpte denna gård och mor Karolina 54 år. Maken till arbetsmyror fick man leta efter! Då 7 år hade gått hade de stenröjt hela gårdet, lagt jorden under plog och hacka, byggt eller reparerat boningshuset, reparerat ladugården samt cementerat densamma. Planerat gårdsplanen, planterat fruktträd osv. Stenrösen i åkrarna och markerna hade blivit till långa stengårdsgårdar som inhägnade ägorna. Där ljungen växte stark vid sekelskiftet 1900 och därefter, växte nu klövern stark och frodig. Dessa makar hade börjat med tomma händer, men genom energi, klokhet och framsynthet växte välståndet, vilket kunde glädja varje klok människa. Jag har idel goda och kära minnen av dessa genompräktiga människor. Mor Karolina var en ovanligt klok och varmhjärtad kvinna, som aldrig nekade vägarnas vandrare en bit mat. Fattiga barn fick stora goda smörgåsar av henne och god mat som hon lärt sig laga då hon tjänade hos Johan von Friesen. Jag har inmundigat många goda smörgåsar givna av hennes hand, jag tyckte blott att hon strök på för mycket smör. Vi var ej vana vid det, ty vi hade inte råd att äta så mycket smör.

Denna vackra gård som nu innehas av en dotter och måg till dem, är ett äreminne så gott som något över ett par arbetsmänniskor, vars adelsmärke var "arbete och åter arbete". Gården var på 3/32 mtl och den förre bonden hade 1 ko och 1 gammal häst. Carl Anders Johansson hade år 1909 1 par oxar, 4 kor och en del ungreatur. Aldrig glömmar jag dessa goda grannar som nu sover den sista sömnen på Kulltorps kyrkogård. Carl Anders avled år 1917 och mor Karolina år 1929. Men deras berömvärda gärning i det tysta skall leva så länge deras efterlevande håller arbetet på gården i helgd. Heder åt deras berömliga gärning. Sverige behöver många sådana arbetsmänniskor i sanning. Men deras antal blir tyvärr mindre genom tiderna framåt.